

Теоретична частина передбачає використання студентами сучасних можливостей отримання інформації шляхом вивчення монографій, статей та інтернет-ресурсів. Доповіді на засіданнях гуртка проходять у вигляді мультимедійних презентацій. Тема доповіді обирається за власними побажаннями студентів, а також із наукової тематики кафедри. Важливе значення при обранні тематики приділяється особистим якостям студента, індивідуальним здібностям, а також розвитку в нього активної познавальної діяльності.

Обговорення доповідей під час засідань дає студентам гарний досвід у коректному веденні дискусій та здатності аргументовано обґрунтовувати позицію виступів перед аудиторією.

Наукова конференція, що є одним із варіантів самостійної роботи студентів, стимулює їх творчу активність, сприяє отриманню важливих знань та виробленню наукового та клінічного мислення.

Проведення засідань студентського-наукового гуртка та наукових конференцій сприяє стимуляції пізнавальної діяльності студентів, прояву творчої активності, здатності виступати перед аудиторією, коректній участі в обговореннях та формуванню наукового та клінічного мислення.

Під час практичної діяльності студентів-гуртківців у них є можливість ознайомитись, наприклад, із методами мікробіологічних досліджень. Одним із основних методів є бактеріоскопічний, він дає можливість визначити морфологічні та тинкторіальні властивості мікроорганізмів. При деяких захворюваннях буває досить одного такого дослідження, щоб визначити природу мікроорганізму (наприклад, при поворотному тифі, малярії, ангіні Венсана, при гострій формі гонореї, іноді при дифтерії, часто при туберкульозі). У більшості випадків однієї лише бактеріоскопії буває замало і для діагностики потрібно переходити до бактеріологічного дослідження, тобто до визначення культуральних та біохімічних властивостей мікроорганізмів.

ЧИ ПОТРІБНІ ЗНАННЯ З МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ЛІКАРЮ?

В.А. Гайдуков

Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

Вищий державний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Навчальний процес, як вказано в Законі про вищу освіту, вимагає формування у майбутнього фахівця здатність до самоосвіти, саморозвитку, що виробить у нього потребу раціонально реагувати на сучасні досягнення в медицині і впроваджувати новітні технології в практику охорони здоров'я. З одного боку, лікарю потрібно постійно слідкувати за швидким розвитком своєї спеціальності (знання в медицині подвоюються кожні 3-5 роки), з другого боку, мати можливість поділитися своєю думкою з медичною спільнотою через наукові праці. З цього випливає, що медичний працівник повинен мати якості науковця.

Якості наукового погляду на свою майбутню професію у медичного фахівця можуть проявитися за умови отримання знань студентом з основ наукової роботи. Знання з методології науково-дослідної роботи (МНДР) і певний вишкіл майбутній спеціаліст сьогодні може отримати тільки в одній інстанції - студентський науковий гурток, який має бути на кожній кафедрі. На жаль, гурток відвідує незначна кількість студентів - від 3 до 10% студентів курсу. Потрібно відмітити, що більша частина гуртківців приходять на засідання гуртка, з метою поглиблення знань з дисциплін, які вивчають на кафедрі. Така група студентів з великим задоволенням відвідує вечірні обходи, чергують з асистентами в клініках, готують і обговорюють доповіді, які мають практичне значення, так як їх більше цікавить медицина, як мистецтво. Такий потяг молоді до удосконалення себе в професійній діяльності завжди треба вітати і їм в цьому сприяти.

Не менш важливою стороною студентського наукового гуртка є виявлення осіб, які мають здібності та прагнення до науково-дослідної роботи. Проте, лише одиниці долають труднощі методології основ наукової роботи і отримують наукові ступені.

Імплементация Закону про вищу освіту вимагає від нас переглянути відношення до студентської наукової роботи. Майбутні ступені освіти, як магістратура, резидентура, ординатура не можна буде успішно подолати без основи знань з МНР. Наприклад, магістр, а в майбутньому бажаючих отримати таку ступінь освіти буде багато, написати та захистити магістерську роботу не зможе без знань і певного досвіду з таких питань, як науковий пошук з конкретної тематики, історичний погляд на своє дослідження, набір та статистична обробка матеріалу, науковий виклад отриманих результатів, формування висновків, пошук та використання літератури і т.д. Тому ми повністю погоджуємося з тезисом, який стверджується в Законі, про те, що студентська наука формує майбутніх конкурентно спроможних фахівців.

Випускаюча кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти має певний досвід у викладанні дисципліни "Методологія науково-дослідної роботи" студентам зі спеціальності "Медсестринство". МНДР (1,5 кредити, всього годин 45, 6 годин лекцій, 14 годин практичних занять, 25 годин самостійної поза аудиторної роботи) вивчають медичні сестри-бакалаври. Отримані знання дадуть їм можливість дивитися на свою спеціальність з точки зору науки, оприлюднювати свої думки у вигляді публікацій у журналах, збірниках, брати участь у наукових форумах, що дуже важливо для сучасного становлення і розвитку медсестринства в Україні. В подальшому, якщо медична сестра-бакалавр має бажання продовжити навчання в магістратурі, то маючи знання з методології МНДР, такий вибір вона буде робити усвідомлено. Саме за таких умов навчання в магістратурі та захист наукової роботи буде успішним.

На нашу думку, таку дисципліну слід увести в навчальні плани зі спеціальностей "Лікувальна справа", "Педіатрія", "Стоматологія", "Фармація" у 7-8 семестрах. Адже цих фахівців чекає магістратура, резидентура, ординатура і здолати ці ступені освіти без знань основ МНДР буде не можливо.